

Îndrumar de mobilizare și creștere a gradului de conștientizare a populației privind potențialul natural al Rezervației Cultural-naturale Orheiul Vechi

Autor: Lilia Rusu

Chișinău 2018

Cuprins

I. Introducere	3
II. Scurtă prezentare a Rezervației cultural-naturală Orheiul Vechi	5
III. Recomandări generale privind organizarea evenimentelor	9
IV. Concept și conținut pentru desfășurarea sesiunilor de informare tematice	11
V. Concept și conținut pentru desfășurarea meselor rotunde tematice	12
VI. Concept și conținut pentru desfășurarea atelierelor de lucru tematice	13
VII. Concept și conținut pentru desfășurarea orelor ecologice tematice	14
VII. Concluzii	21

I. Introducere

Proiectul „Comunitate responsabilă - peisaj terestru conservat”, implementat de Mișcarea Ecologistă din Moldova cu suportul Programului de Granturi Mici GEF, implementat de PNUD, este o inițiativă prin care se abordează problema conservării și valorificării peisajului terestru la nivel național și la nivel de comunitate în zona pilot „Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi”.

Scopul acestui proiect este de a dezvolta un model de valorificare și conservare a peisajului la nivel de comunitate în zona pilot rezervația cultural naturală Orheiul Vechi și de a iniția un proces de completare și ajustare a cadrului legislativ în vederea conservării peisajului la nivel național.

În această ordine de idei a fost trasat un șir de obiective specifice care reflectă prioritățile acestui proiect:

Obiectivul nr.1: Valorificarea și promovarea biodiversității, a peisajului, florei și a faunei în rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi prin dezvoltarea unui traseu turistic tematic de observare a păsărilor (birdwatching) și promovarea speciilor reprezentative din areal.

Obiectiv specific nr.2: Crearea condițiilor de dezvoltare a habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice prin restabilirea a 8 ha de perdele forestiere sau de pădure în arealul rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi sau în zonele adiacente.

Obiectiv specific nr.3: Stabilirea unui dialog între autoritățile publice centrale, societatea civilă și mediul academic privind necesitatea creării și ajustării cadrului legislativ în vederea protecției și conservării peisajului terestru.

Obiectiv specific nr.4: Creșterea gradului de conștientizare și informare a autorităților precum și a comunității locale privind necesitatea conservării peisajului terestru.

Prin natura obiectivelor propuse și a activităților planificate, proiectul „Comunitate responsabilă - peisaj terestru conservat” se adresează următoarelor grupuri-țintă:

- autoritățile publice locale și centrale (primăriile satelor și comunelor de pe teritoriul rezervației precum și din regiunile adiacente; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și instituțiile sale subordonate; întreprinderi silvice);
- ONG-urile de profil și comunitatea științifică;
- populația locală, agenții economici și tinerii din regiune.

Beneficiarii direcți ai proiectului sunt:

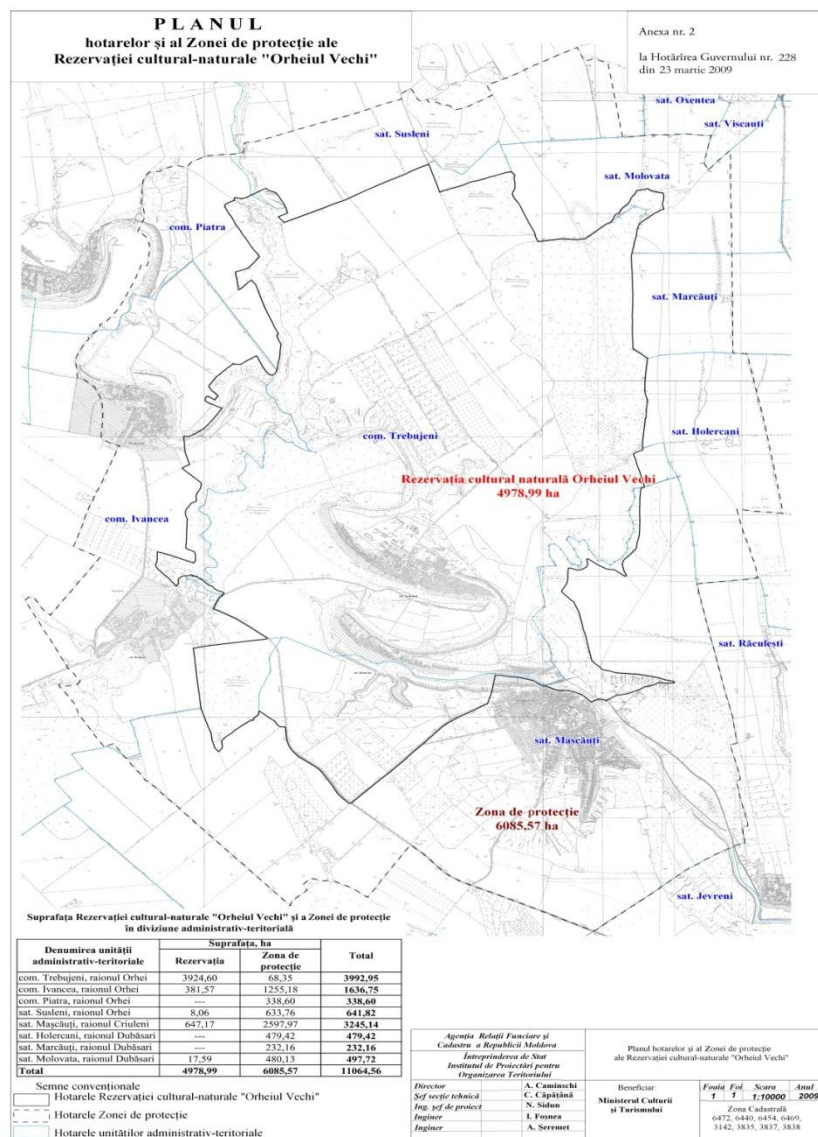
- Administrația Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi care va beneficia de un produs nou, traseul turistic de observare a păsărilor;
- Primăriile localităților din arealul rezervației cultural-naturale pe teritoriul cărora vor fi reabilitate perdele forestiere;
- Elevii și profesorii care vor participa la orele ecologice;
- Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, căruia îi va fi prezentat un document de viziune privind completarea și ajustarea cadrului legislativ în domeniul conservării peisajului;
- Agenți economici din industria turismului care vor participa la vizită de studiu și care vor putea să-și diversifice oferta prin includerea activității de birdwatching în grila de produse.

Îndrumarul de mobilizare și creștere a gradului de conștientizare a populației privind potențialul natural al Rezervației Cultural-naturale Orheiul Vechi va servi drept bază pentru îndeplinirea scopului Proiectului și anume dezvoltarea unui model de valorificare și conservare a peisajului la nivel de comunitate în zona pilot rezervația cultural naturală Orheiul Vechi și de a iniția un proces de completare și ajustare a cadrului legislativ în vederea conservării peisajului la nivel național.

Îndrumarul prezintă metodele de asigurare a vizibilității activităților realizate în cadrul proiectului, instrumente și modalități de mobilizare a comunității locale reprezentate de adulți, dar și de tineri în vederea participării lor în activitățile de protecție și conservare a peisajului.

II. Scurtă prezentare a Rezervației cultural-naturală Orheiul Vechi

Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi este un sit cultural-natural de importanță națională, stabilit prin art.6 din Legea nr.251-XVI din 4 decembrie 2008 privind constituirea Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi. Din punct de vedere al poziției geografice Rezervația este situată în partea centrală a Republicii Moldova în Valea Răutului și se întinde pe o suprafață de 4978,99 ha, iar în limitele zonei de protecție aceasta însumează 6085,75 ha, ocupând teritorii din trei raioane: Orhei, Criuleni și Dubăsari, marea parte amplasată, totuși, pe teritoriul raionului Orhei, cuprinzând tot teritoriul comunei Trebujeni și teritorii din comunele limitrofe: Ivancea, Susleni, Piatra, Mășcăuți, Mărcăuți, Holercani, Molovata. Începând cu anul 2014, Rezervația este parte componentă a Parcului Național Orhei, în cadrul căruia dispune de un statut autonom.

Conform Hotărârii Nr. 228 din 23.03.2009, Rezervația cultural-naturală „Orheiul Vechi” (în continuare - Rezervația) reprezintă un ansamblu de monumente istorico-culturale și natural-peisagistice de interes național și internațional din defileul râului Răut - microzona satelor Trebujeni, Butuceni și Morovaia (raionul Orhei) și teritorii adiacente ale localităților din vecinătate. Rezervația cuprinde bunuri de patrimoniu istorico-cultural (situri arheologice, complexe rupestre, complexe de arhitectură vernaculară, obiective etnografice), așezări tradiționale (satele Trebujeni, Butuceni, Morovaia), bunuri de patrimoniu natural (ansambluri geologice și peisagistice, de floră și faună), suprafețe terestre și acvatice în care se efectuează valorificarea reglementată a resurselor naturale, se practică activități agricole, industriale și turistice.

În conformitate cu prevederile convențiilor UNESCO, ansamblul de monumente cultural-naturale din cadrul Rezervației este definit „Peisaj cultural”, interpretat drept „operă formată de natură și om”.

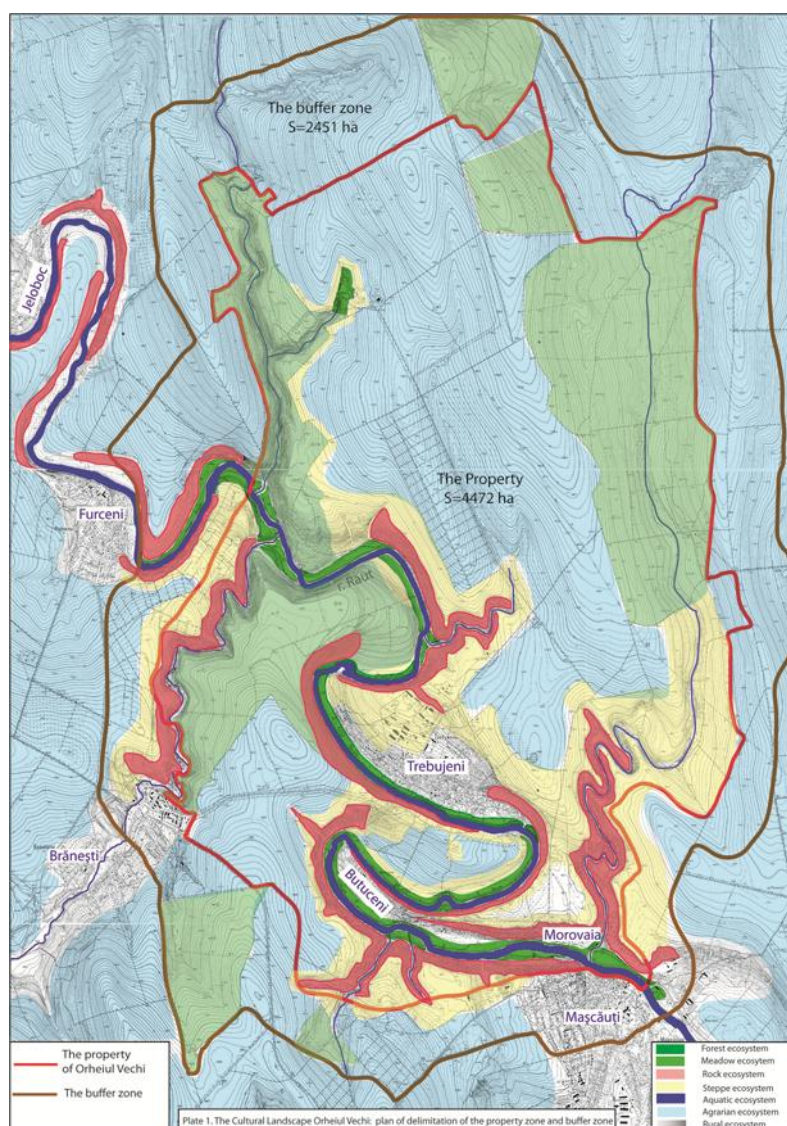
Conform regulamentului de funcționare al Rezervației, din punct de vedere funcțional aceasta îmbină opt tipuri de peisaje:

- a) agrar (activități agrare tradiționale);
- b) habitat (formarea și amenajarea așezărilor tradiționale);
- c) sacral (activități religioase-monahale, valorificarea complexelor monastice rupestre);
- d) recreativ (odihnă și armonie sufletească, plăceri estetice, educarea sentimentului de frumos);
- e) îndeletniciri tradiționale (vânătoarea, pescuitul, păscutul animalelor, colectarea plantelor comestibile și medicinale);
- f) industrial (exploatarea minelor de piatră, amplasarea întreprinderilor de producție în cadrul minelor subterane);
- g) prezervat (păstrarea aspectului informațional natural, efectuarea de cercetări științifice);
- h) memorial (păstrarea patrimoniului intangibil).

În același timp, în cadrul Rezervației este instituită următoarea zonare funcțională:

- a) spații cu vestigii arheologice;
- b) spații cu ansambluri rupestre;
- c) spații cu ansambluri de cult;

- d) spații cu arhitectură vernaculară;
- e) spații cu arhitectură rurală modernă;
- f) spații cu arhitectură publică și industrială modernă;
- g) spații cu cimitire rurale;
- h) spații cu peisaje de stâncărie;
- i) spații cu peisaje silvice;
- j) spații cu peisaje de stepă;
- k) spații cu peisaje acvatice;
- l) spații cu peisaje de luncă;
- m) spații cu peisaje agricole.

Rezervația cuprinde următoarele componente spațiale aprobate prin lege:

- a) teritoriul fostului Complex muzeal „Orheiul Vechi”, care ocupă sectorul central al Rezervației și are statut de Rezervație istorico-arheologică, constituită în

conformitate cu Hotărârea nr. 77 a Sovietului Miniștrilor al R.S.S. Moldovenești din 15 martie 1968;

b) teritoriul Rezervației peisagistice „Trebujeni”, care ocupă sectorul de vest al peisajului cultural și constituie parte integrantă a fondului ariilor naturale protejate de stat, conform Legii nr.1538-XIII din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat;

c) masivele de pădure administrate de Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”;

d) intravilanul satelor Trebujeni, Butuceni și Morovaia;

e) terenurile agricole și de pășunat, drumurile aflate în proprietatea comunei Trebujeni;

f) sectoarele adiacente cu terenuri agricole și de pășunat, drumurile din proprietatea comunelor Ivancea și Piatra (raionul Orhei), precum și a satelor Susleni (raionul Orhei), Mașcăuți (raionul Criuleni), Marcăuți, Holercani și Molovata (raionul Dubăsari);

g) terenurile agricole private;

h) pensiunile agroturistice și casele de vacanță private.

Teritoriul „Rezervației cultural - naturale Orhei Vechi” și al zonei de protecție se caracterizează printr-o diversitate de specii vegetale rare, care denotă originalitate pe plan regional și european, dovadă a acestui fapt fiind prezența unui important număr de specii de plante incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova, Cărțile Roșii ale țărilor limitrofe (România și Ucraina) și în Lista Roșie a Europei.

Originalitatea vegetației din cadrul Peisajului Cultural Orheiul Vechi rezidă din faptul amplasării sitului dat într-o regiune specifică de stâncării, aflată la intersecția zonei silvice cu acelea de stepă și silvostepă, particularitate ce a determinat formarea în acest spațiu a covorului vegetal foarte variat și a diversității de ecosisteme.

Fauna reprezintă un alt element prin care se profilează originalitatea și unicitatea Peisajului Cultural Orheiul Vechi. Diversitatea geomorfologică, hidrologică și a vegetației zonei Orheiului Vechi a determinat dezvoltarea în spațiul respectiv a unei faune destul de variate, care acoperă practic toate nișele ecologice. Fauna este reprezentată de diverse specii variate, inclusiv: mamifere - iepuri, vulpi, mistreți, veverițe, jderi, ondatre etc.; păsări - rațe sălbatice, bătlani etc., precum și un număr mare de insecte și moluște, amfibii, reptile, specii de ihtiofaună.

Pe teritoriul Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”, conform datelor din Legea № 1538 XIII din 25 februarie 1998 „Privind fondul ariilor naturală protejate de stat”, este situată rezervația peisagistică „Trebujeni” cu suprafața 504,58 ha situată între satele Furceni și Trebujeni.

III. Recomandări generale privind organizarea evenimentelor

În cadrul proiectului Comunitate responsabilă - peisaj terestru conservat sunt planificate următoarele tipuri de evenimente:

- Sesiuni de informare pentru sensibilizarea populației locale din arealul Rezervației cultural naturale Orheiul Vechi privind necesitatea creării și restabilirii perdelor forestiere de protecție;

- Mese rotunde privind potențialul natural al Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi, inclusiv potențialul avifaunistic și posibilitățile de dezvoltare și promovare a ecoturismului în arealul Rezervației;

- Ateliere de lucru privind necesitatea ajustării cadrului legal de protecție și conservare a peisajului la nivel național;

- Ore ecologice cu tinerii din arealul Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi.

Pentru a asigura buna desfășurare a evenimentelor se recomandă respectarea unor reguli clasice de organizare a evenimentelor. Acest lucru va asigura atingerea scopului evenimentelor, reprezentativitatea și număr corespunzător de participanți.

Pentru crearea unei baze solide a evenimentelor planificate se respectă următorul algoritm în procesul de organizare:

1. Determinarea necesității organizării evenimentului - stabilirea clară a scopului;
2. Construirea programului/agendei/invitației evenimentului;
3. Pregătirea logisticii și nu numai;
4. Asigurarea elementelor de vizibilitate;
5. Desfășurarea evenimentului și livrarea informațiilor;
6. Diseminarea informațiilor privind evenimentul desfășurat, cu fotografii și text, cu menționarea finanțatorului - GEF SGP Moldova;
7. Evaluarea rezultatelor evenimentului;

8. Follow-up - comunicare post-eveniment cu participanții pentru informare și implicarea lor în procesele viitoare.

Câteva detalii de reținut!

Pregătirea organizării unui eveniment începe cu cel puțin șase săptămâni înainte de data la care are loc seminarul. Ziua aleasă contează - de evitat vinerea sau luna, zilele din preajma sărbătorilor sau zilelor nelucrătoare. Contează și ora la care este programat seminarul - dacă are loc dimineața sau după-amiază.

După ce a fost aleasă ziua, se elaborează agenda evenimentului și invitațiile. Agenda este documentul care oferă informația de bază despre atelier. Conține sigla organizației, sigla finanțatorului, denumirea seminarului, locul și perioada desfășurării, timpul alocat pentru fiecare subiect (reprezentată sub formă de tabel sau schematic) și o mențiune text cu privire la finanțatorii și partenerii seminarului.

În procesul de elaborare a agendei este crucial să fie consultați lectorii și moderatorii evenimentului, experții care vor fi invitați și care pot să ajute în formularea cât mai corectă a tematicii care urmează să fie abordată.

Invitațiile și agenda care urmează să fie transmise trebuie să conțină - subiecte de discuție, lectori, pauze de cafea și socializare etc. Este important să fie stabilită și enunțată cu exactitate tematica și scopul evenimentului, beneficiile pentru participanți, insistând asupra importanței activității, pentru a avea o rată de răspuns cât mai bună.

Câteva întrebări pentru stabilirea listei participanților:

- cui îi este adresat evenimentul?
- cine sunt participanții (vârstă, gen, număr)?
- ce fel de așteptări au ei?
- care sunt necesitățile lor?
- ce bariere de comunicare pot apărea?
- sunt participanți pe sprijinul cărora poți miza?
- există participanți „dificili”?

În baza răspunsurilor la aceste întrebări, se elaborează lista participanților (Instituții și organizații pe care le reprezintă, date de contact, persoană delegată).

Următoarea etapă este transmiterea invitațiilor, cu cel puțin 2-3 săptămâni înainte de eveniment.

Odată trimise invitațiile, împreună cu agenda seminarului, un următor pas este pregătirea materialelor pentru participanți. Unele din ele trebuie să fie produse chiar de managementul proiectului, altele trebuie solicitate de la moderatorii evenimentului (teze, prezentări Power Point, grafice, scheme și diagrame, note informative).

Etapa următoare este confirmarea participării prin apeluri telefonice. De regulă, între 60% și 75% dintre confirmări se transformă în prezențe efective.

Un moment nu mai puțin important este necesar să fie asigurată buna organizare a pauzelor de cafea și socializare, deoarece acestea sunt momentele în care participanții stabilesc legături, discută subiecte sensibile, vin cu recomandări. Este necesar de verificat meniurile - gustări, cafea, apă, răcoritoare etc. - în concordanță cu preferințele alimentare ale participanților (post, vegetarian etc.).

Echipa de organizare trebuie să fie la locul desfășurării evenimentului cu cel puțin o oră înainte de începerea evenimentului, să instaleze bannerele și alte elemente de vizibilitate, pentru a pune la punct ultimele detalii și pentru a întâmpina invitații, pentru a distribui materialele către participanți.

Mișcarea Ecologistă din Moldova, ca inițiator al evenimentelor, va fi responsabilă pentru obținerea aprobărilor necesare de la finanțator (conform Ghidului de finanțare SGP Moldova).

IV. Concept și conținut pentru desfășurarea sesiunilor de informare tematică

În cadrul proiectului este prevăzută activitatea de plantare a perdelelor forestiere de protecție în arealul Rezervației cultural-naturale. Unul din riscurile majore în cazul realizării acestui tip de activități este vandalizarea și distrugerea culturilor plantate. Pentru a evita astfel de situații, este recomandată realizarea unei campanii de informare a populației locale privind activitățile ce urmează a fi realizate în arealul localității lor, fiind oferite informații privind importanța și necesitatea perdelelor forestiere de protecție, avantajele și beneficiile pe care vor avea locuitorii.

Grup țintă:

- Locuitori ai satelor unde vor fi efectuate lucrări de plantare. Vor fi invitați în special sătenii care dețin animale, care folosesc terenul ce urmează a fi utilizat pentru plantare în scopul pășunatului;

- Autoritățile publice locale, inclusiv primari, viceprimari, consilieri locali, ingineri cadastrali;

- Agenți economici, inclusiv pensiuni turistice și agroturistice din areal;

- Profesori din școlile locale;

- Elevi;

- Părinți.

Tematica sesiunilor de informare

În cadrul sesiunilor de informare se vor aduce exemple concrete ale beneficiilor pe care le vor avea locuitorii. Explicațiile trebuie să fie concrete, exprimate în limbaj simplu, spre exemplu:

Perdelele forestiere de protecție sunt necesare deoarece:

- Viteza vântului scade cu 25-50% și prin aceasta se diminuează corespunzător și pierderile de apă din sol prin evaporare. S-a demonstrat practic că în intervalul dintre perdelele forestiere, pe stratul 0-150 cm, solul conține 300 tone de apă în plus la hectar.

- Reduc transpirația plantelor cu 20% (cea mai mare parte a apei din sol - 70-90% - se consumă în procesul de transpirație).

- Stăvilesc spulberarea zăpezii, care în intervalul dintre perdele se depune în strat relativ uniform și fiecare strat de zăpadă gros de 10 cm asigură 300 mc/ha apă.

V. Concept și conținut pentru desfășurarea meselor rotunde tematice

În cadrul proiectului vor fi organizate 2 mese rotunde tematice.

Masa rotundă #1

Tematica mesei rotunde:

- Evoluția și dezvoltarea durabilă a peisajului, precum și prezentarea documentului de poziție elaborat de Mișcarea Ecologistă din Moldova privind completarea cadrului legislativ pentru protecția și conservarea peisajului.

Grup țintă:

- Experți din domeniul protecția mediului înconjurător: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Republica Moldova;

- Experți din domeniul arhitectură și urbanism: Ministerul Economiei și Construcțiilor;

- Experți din mediul academic: Universitatea Tehnică din Republica Moldova, Academia de Științe a Republicii Moldova;

- Experți din sectorul asociativ: organizații obștești în domeniul protecției mediului, urbanismului, turismului, dezvoltare comunitară;

- Experți din domeniul turismului: Agenția Turismului a Republicii Moldova;

- Reprezentanți mass media: jurnaliști de mediu.

Durata evenimentului: 6 ore

Numărul de participanți: 25-30 participanți

Masa rotundă #2

Tematica mesei rotunde:

- Potențialul natural al Rezervației Orheiul Vechi, inclusiv potențialul avifaunistic, modalități de promovare a ecoturismului în arealul Rezervației.

Grup țintă:

- Reprezentanți ai sectorului turistic (agenții de turism, pensiuni turistice);

- Reprezentanți ai mass media;

- Autorități publice locale (primărie, administrația Rezervației);

- Populația locală (cetățeni activi, profesori, elevi).

Durata evenimentului: 6 ore

Numărul de participanți: 25 - 30 participanți

VI. Concept și conținut pentru desfășurarea atelierelor de lucru tematice

În cadrul proiectului Comunitate responsabilă - peisaj terestru conservat, un obiectiv specific îl reprezintă Obiectivul specific nr.3: Stabilirea unui dialog între autoritățile publice centrale, societatea civilă și mediul academic privind necesitatea creării și ajustării cadrului legislativ în vederea protecției și conservării peisajului terestru.

Pentru atingerea acestui obiectiv este prevăzută organizarea unui șir de evenimente, inclusiv ateliere de lucru. Scopul atelierelor de lucru este de a evalua situația curentă privind conservarea și protecția peisajului terestru în Republica

Moldova, precum și de a formula, în rezultatul dezbaterilor din cadrul atelierului de lucru, recomandări privind crearea și ajustarea cadrului legislativ de referință. Formatul evenimentului va permite apropierea participanților și inițierea unor discuții mai puțin formale. Toți participanții trebuie să aibă timp să se expună. Discuțiile trebuie să fie notate de un secretar / raportor, care ulterior să sintetizeze toată informația.

Grup țintă:

Pentru a asigura abordarea complexă a tematicii este necesară invitarea unor vorbitori care cunosc subiectul, reprezintă domeniul și au experiență în activitatea de elaborare a actelor normative. Având în vedere specificul tematicii se recomandă invitarea participanților din următoarele domenii:

- Protecția mediului înconjurător: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Republica Moldova;
- Arhitectură și urbanism: Ministerul Economiei și Construcțiilor;
- Mediul academic: Universitatea Tehnică din Republica Moldova, Academia de Științe a Republicii Moldova;
- Sectorul asociativ: organizații obștești în domeniul protecției mediului, urbanismului, turismului, dezvoltare comunitară;
- Turism: Agenția Turismului a Republicii Moldova;
- Mass media: jurnaliști de mediu.

Tematica atelierelor de lucru:

- Dinamica și starea ecologică actuală a peisajelor în Republica Moldova;
- Cadrul legislativ existent și proiectul de lege privind protecția și conservarea peisajului terestru în Republica Moldova;
- Reglementări privind peisajul în politicile și programele de dezvoltare spațială, la nivel național
- Amenajarea teritoriului în contextul conservării peisajului. Studiu de caz - Rezervația Cultural-Naturală Orheiul Vechi
- Protecția mediului și dezvoltarea teritorială durabilă - cursuri universitare în cadrul disciplinelor de specialitate

VII. Concept și conținut pentru desfășurarea orelor ecologice tematice

Pentru desfășurarea orelor ecologice tematice se recomandă implicarea școlilor din localitățile care se află în arealul Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi.

Scop orelor ecologice va fi: familiarizarea elevilor participanți cu conceptul de patrimoniu natural al rezervației sus-amintite, cu accent pe biodiversitatea animală și pe habitatele naturale din zonă (un subiect mai puțin conștientizat și adus în atenția publică).

Pentru transmiterea cât mai corectă a mesajului general, toate cele 9 ore publice vor conține același program care va avea următoarea desfășurare:

1. Debutul orei: prezentarea și descrierea specificului rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi” (discuții pe tema simbolurilor culturale și istorice ale acestei rezervații și insistarea pe aspectul cunoașterii insuficiente a simbolurilor naturale, cum ar fi flora și fauna).

2. Continuarea: prezentarea, în linii mari, a principalelor specii de animale prezente în rezervații și în localitățile acesteia. Enumerarea și descrierea unor specii de reptile: șarpele lui Esculap (*Zamenis longissimus*), gușterul (*Lacerta viridis*); mamifere: iepure de câmp (*Lepus europaeus*), popândău pătat (*Spermophilus suslicus*); și păsări: pescăraș albastru (*Alcedo atthis*), ciuf de pădure (*Asio otus*), barză neagră (*Ciconia nigra*), codobatură albă (*Motacilla alba*), codobatură de munte (*Motacilla cinerea*), lăstun de casă (*Delichon urbica*), cucuvea (*Athene noctua*). Pornind de la ideea că acestea pot fi întâlnite în arealul rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”, moderatorul va oferi detalii și informații despre viața acestora, modul de hrănire și adăpost sau cuibărire, migrație, nișă ecologică și amenințări. În acest fel, prin intermediul fotografiilor și a descrierilor, copiii vor face ușor asocieri între imaginile prezentate, informațiile expuse și ceea ce au văzut cu ochii lor în preajma localităților. Astfel, vor ajunge la concluzia că multe din cele discutate au fost descoperite în prealabil de către ei, lucru care îi va motiva să împărtășească cu audiența propriile experiențe de cunoaștere a biodiversității și să se implice mai mult pe parcursul orei. Mai mult decât atât, sublinierea faptului că toate aceste vietăți locuiesc în habitatele regăsite în perimetrul rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi” îi va determina pe elevi să înțeleagă că acest loc este casa tuturor organismelor prezentate în cadrul orei și că rezervația îndeplinește mai multe roluri, inclusiv de habitat pentru specii importante.

3. Punctul culminant: enumerarea riscurilor la care poate fi expusă rezervația și comunitățile ei: inactivitatea izvorâtă din ignoranță/nepăsare, distrugerea sau deteriorarea habitatelor din cauza exploatarei economice bazată pe incapacitatea comunităților de a conștientiza importanța naturală, pierderea accelerată a biodiversității care poate duce la pierderea/distrugerea peisajului și prin urmare pierderea identității Orheiului Vechi. Descrierea, prin această prismă, a necesității proiectului „Comunitate responsabilă - peisaj terestru conservat”, care vine să ofere comunităților locale, și în special tinerilor, posibilități de informare referitor la riscurile care amenință existența peisajelor și modalități de implicare. Ca soluții de conservare a peisajului și de valorificare a resurselor acestuia, va fi propusă audienței ideea de dezvoltare a eco-turismului, în special a birdwatching-ului, ca metodă de atragere a fondurilor financiare și de promovare a specificului natural. În acest sens, elevii vor afla de studiul avifaunistic premergător stabilirii unui traseu de birdwatching în rezervație, care va propune turiștilor și localnicilor modalități noi de explorare a patrimoniului natural. Vor fi prezentate exemple de activități asemănătoare din alte țări, care au fost implementate și testate cu mult timp în urmă, și exemple de activități de acest gen desfășurate și în Republica Moldova, în alte locuri cu potențial avifaunistic asemănător. Prin urmare, până la finalul orei, elevii vor înțelege legătura dintre speciile de păsări prezentate și una din finalitățile proiectului și se vor convinge de faptul că rezervația în care locuiesc poate fi valorificată prin prisma patrimoniului natural.

Așadar, elevii instituțiilor de învățământ vizate în cadrul acestei campanii publice vor afla lucruri noi despre biodiversitatea animală și rolul peisajului natural, vor reflecta la rolul pe care o comunitate îl are în privința protejării unui peisaj, vor fi capabili ce înseamnă ideea de „comunitate responsabilă” și vor înțelege că patrimoniul natural de care dispun poate fi atractiv pentru diverse categorii de turiști.

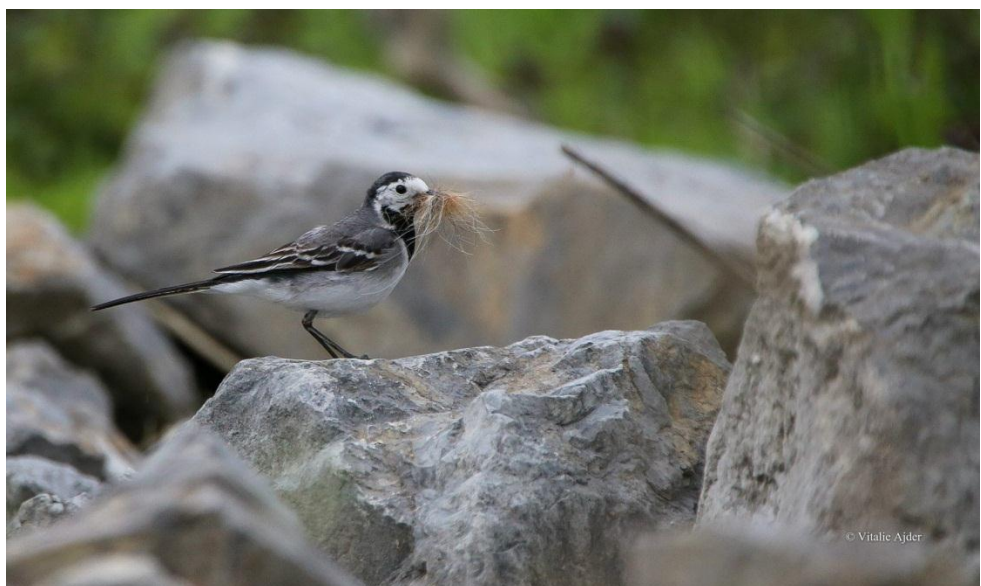
Specii recomandate a fi incluse în prezentări:

Popândău pătat

VII. Concluzii

În organizarea evenimentelor este necesară o muncă de echipă și repartizare eficientă a sarcinilor. Inițiatorul evenimentului - Mișcarea Ecologistă din Moldova - și membrii echipei, trebuie să trateze cu responsabilitate evenimentul, să supravegheze desfășurarea evenimentului, să respecte scopul evenimentului, să nu devieze de la valorile organizației și ale finanțatorului. Aceste principii trebuie urmărite și la planificarea evenimentelor și a bugetelor.

Elementele de identitate ale finanțatorului trebuie avute în vedere de la momentul proiectării și pe tot parcursul implementării evenimentelor.

Pe durata evenimentelor, echipa Mișcării Ecologice din Moldova este obligată să respecte atât legislația în vigoare, cât și regulile finanțatorului - GEF SGP Moldova.

Dat fiind specificul organizației - de protecție a mediului - se recomandă aplicarea responsabilității de mediu în procesul și pe durata evenimentelor: la selectarea locului de desfășurare a evenimentului (de exemplu, în alegerea locului pentru ședințe se va lua în considerare minimizarea calatoriilor către și dinspre locul respectivului eveniment); la achiziționarea produselor și serviciilor (se va da prioritate ambalajelor ecologice - mape de carton, din materiale reciclabile, pahare de carton sau sticlă, apă în butelii mari, în recipiente de sticlă etc.) Măsurile de protejare a mediului se vor aplica pe parcursul organizării evenimentului, de la stadiul de planificare și până la final.

Toate evenimentele vor fi organizate cu respectarea bugetului aprobat de finanțator.